

Turnhout

Voldoende voor het artistieke aspect, een goede zakelijke beoordeling en het advies van de beoordelingscommissie om de middelen te vergroten: het goede rapport kon Vlaams minister van Cultuur Sven Gatz (Open VLD) niet overtuigen om Stormopkomst, het Turnhoutse kunstenfestival voor jong en oud, subsidies toe te kennen. Het betekende meteen het einde voor een van de meest eigenzinnige festivals van Vlaanderen. Zondag kan iedereen zich voor de laatste keer laten verrassen door kunst, maandag valt het doek definitief met een dag voor scholen.

“Stormopkomst was de kers op onze taart”

Laatste editie van kunstenfestival moet een groot feest worden

De tiende editie van kunstenfestival Stormopkomst in de Warande wordt tegelijk een feest en een afscheid. Het gedwongen einde voelt wrang aan voor organisatoren, kunstenaars en bezoekers.

• Sarah Rombouts moet haar ogen dichtknijpen door de felle voorjaarszon tijdens het inter-vuew. “Dit weerand is het opnieuw slechter weer, maar met een naam als Stormopkomst hebben we het misschien een beetje over onszelf afgeroepen.”

De coördinator van het kunstenfestival voor kinderen en volwassenen kan er nog om lachen. Enkele maanden geleden bleek dat de donderwolven boven het festival een koude douche aankondigden. Door het wegvallen van de Vlaamse subsidies is de tiende editie meteen de laatste.

Stimuleren van creativiteit

“Heel erg spijtig dat het moet stoppen”, vindt Goedele Lens. Zij mag samen met haar leerlingen van het vijfde leerjaar van Freinetschool De Regenboog de eerste aanzet geven om de Warande met bijna drie kilometer rode plakband om te toveren tot een kunstwerk. “Uiteraard amuseren de kinderen zich, maar ze maken ook kennis met kunstvormen waarmee ze anders amper in contact komen. Zo krijgen ze andere inzichten, een andere kijk op de werkelijkheid. Met wat ze hier zien en doen, ga ik nadien ook aan de slag in de klas. Stormopkomst stimuleert de creativiteit.”

Daar blijkt uit de plaktkening die Lieslotte en Merel aan het maken zijn. “Het is een feestvarken”, geeft

GOEDELE LENS

Leerkracht De Regenboog

“De kinderen staan open voor de andere kunstvormen die ze hier leren kennen.”

Lieslotte een beetje welgekomen duiding. “Het is feest omdat het de tiende keer is. Maar het feestvarken neemt ook afscheid omdat het de laatste keer is. Jammer, vorig jaar was het hier superleuk.” Merel vult aan: “Vooral omdat er zoveel verschillende dingen te doen zijn. Als je iets saai vindt, kun je gewoon naar het volgende gaan.”

Voortrekkersrol

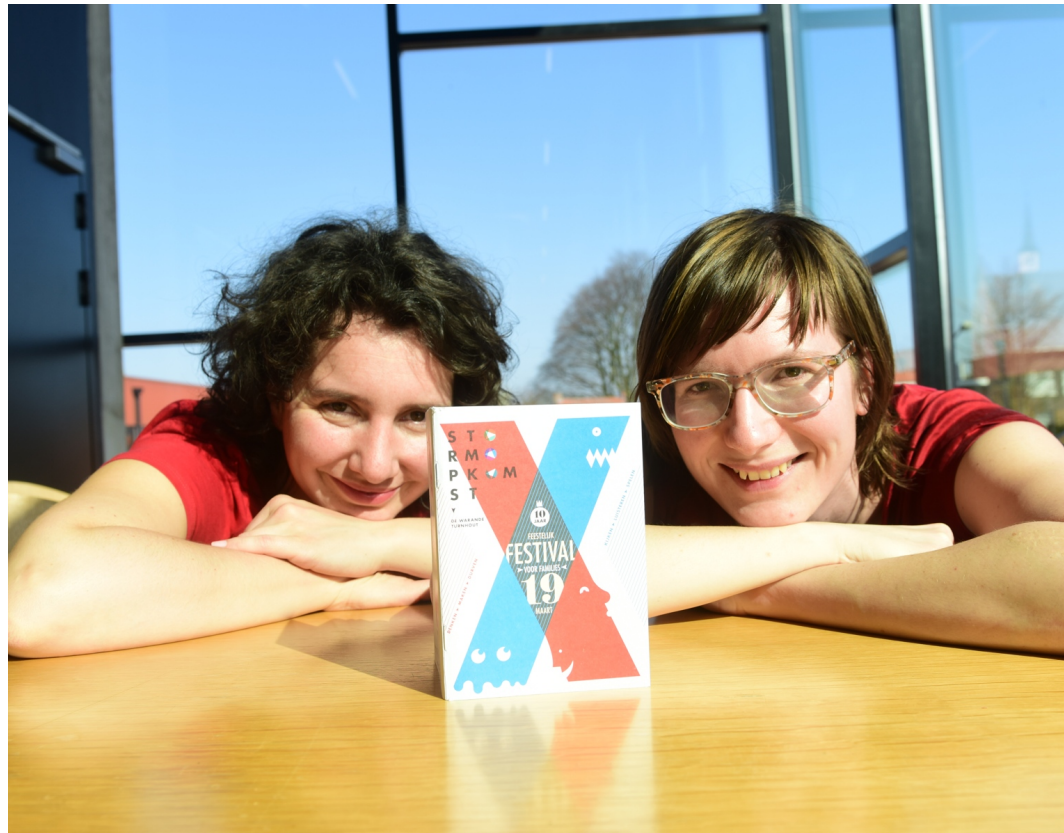
“Kinderen zijn een dankbaar publiek omdat ze nog een open idee hebben over wat kunst is”, meent Sarah Rombouts. “Hun onbevangenheid straalt af op hun ouders waardoor die ook makkelijker meegenomen worden. Stormop-

komst was het enige festival ter wereld dat zo hard inzette op het aanbieden van verschillende kunstvormen aan zowel kinderen als volwassenen. Wij hebben daar zelfs een voortrekkersrol in gespeeld. Programmatoren deden bij ons inspiratie op omdat ze moeilijk in hun eentje het hele kunstenveld in de gaten kunnen houden.”

Tijdens deze tiende editie toont Stormopkomst werk van kunstenaars waar het festival een band mee heeft opgebouwd, zoals Naomi Kerkhove, Hans Beckers en Guy Vandromme. Anderen beleven het voor de eerste en laatste keer, zoals de Italiaan Davide Tidoni. “Zaterdag geef ik een workshop met luisteroefeningen en klankervaringen aan de leerlingen van de initiatieklas van de muziekschool”, vertelt hij. “Zondag doe ik drie performances waarbij de microfoon een metafoor is voor het menselijke lichaam en voor mezelf. Het is de eerste keer dat ik hier ben, maar ik hoor dat Stormopkomst een mooi festival is en ik merk dat er goede mensen achter de schermen werken. Het is goed dat kinderen op deze manier in contact kunnen komen met kunst. Het verdwijnen van dit festival is dus niet alleen jammer voor mij als artiest, maar ook als persoon.”

Knutselen en kunst

Davide experimenteert met microfoons en luidsprekers. Geen toegankelijke kunst, zelfs niet voor volwassenen, maar dat is geen obstakel om kinderen er mee te confronteren. “Het is niet erg wanneer het wat moeilijker is, we durven kinderen wel eens te onderschatten”, aldus leerkracht Goedele Lens. “Of je dit nu kunst noemt of knutselen, de kinderen staan open voor wat er gebeurt en gaan aan de slag zonder daar eerst diep over te moeten filosoferen. Dit festival was echt de kers op de taart voor mij als leerkracht, ik zie helaas niet onmiddellijk een alternatief.”

Coördinator Sarah Rombouts (rechts) en medewerkster Ester Torres kunnen lachen, maar hebben al meer dan één traantje weggepinkt om het verdwijnen van Stormopkomst. FOTO MIA LYDENS

Het festival wist een brug te slaan tussen kunst en knutselen. FOTO MIA LYDENS

Leerlingen van Freinetschool De Regenboog, Lieslotte en Merel, mochten De Warande met rode plakband inkleden. FOTO MIA LYDENS

Artiest Davide Tidoni maakt zijn debuut op stormopkomst. Hij performt met microfoons en luidsprekers. FOTO MIA LYDENS

“Ik wist niet dat het de laatste keer wordt”, beklamt Wiebe. “Maandag komen we terug, daar kijk ik al naar uit.” Ondertussen plakt ze ijerig verder aan haar meisjesrobot. “Zelf verzonnen!” Is het leuk om zo te knutselen? “Ja!” En gaat het een echt kunstwerk worden? “Ja!” Sarah kan enkel trots glimlachend toekijken. “Ook al is het verhaal van Stormopkomst gedaan, ik ga me blijven inzetten om een einde te maken aan de grens tussen knutselen en kunst, tussen volwassenen en kinderen en de marginalisering van nichekunst.”

Zwart gat

Gaan er maandagavond tranen komen? “Die zijn al gevloeid”, zegt Sarah. “Toen ik hoorde dat we geen subsidies kregen, ben ik daar een weekend niet goed geweest. Stormopkomst is echt mijn hele leven, ik ben amper thuis omdat ik steeds op zoek ben naar nieuwe voorstellingen, nieuwe artiesten.” “Ik heb het gevoel dat ik meegegroeid ben met het festival”, vertelt medewerkster Ester Torres. “Stormopkomst is mijn kindje, op wie ik heel trots op ben en dat nu plots verdwijnt. Die realiteit ga ik nog even wegduwen om zondag de families en maandag de scholen een fantastische dag te bezorgen. Maar daarna gaapt er voorlopig wel een zwart gat, ja.”

WOUTER ADRIAENSEN

Oproep voor één Kempense politieke stem Staf Pelckmans: “Ben hier echt ontgoocheld over”

Turnhout

De Warande blijft zich inzetten om kinderen kennis te laten maken met cultuur. Maar directeur Staf Pelckmans is “echt niet goed” van het einde van Stormopkomst.

• Festivalcoördinator Sarah Rombouts neemt geen blad voor de mond wanneer we haar vragen waarom Stormopkomst geen subsidies kreeg en andere organisaties met dezelfde of slechtere beoordelingen wel. “Politiek hebben we weinig bereik vanuit Turnhout en bovendien hebben we de verkeerde kleur. Een organisatie in Tongeren kreeg een negatief advies, maar wel geld. De burgemeester daar is van Open VLD (Patrick Dewael, een partijgenoot van Vlaams minister van Cultuur Sven Gatz, red).”

“In andere regio’s konden er blijkbaar wel politieke oplossingen gevonden worden”, constateert ook Staf Pelckmans, directeur van de Warande. “Aan het einde van de rit komt het neer op een eenvoudige optelsom waarbij deze uithoek van het land in de zwakste positie

staat. Amper 2,5% van de Vlaamse kunstsubsidies op het grondgebied van de provincie gaat naar de Kempen. Dan kun je moeilijk anders spreken dan over een onrechtvaardige maatregel.”

Objectivering versus context

Volgens de Warande-directeur helpt het nieuwe Kunstendecreet, dat sinds eind 2015 in voege is, ook niet. “Stormopkomst is een voorbeeld van hoe het zich vastrijdt in eindeloze pogingen om cultuur objectief te benaderen. Tot vijf jaar geleden heb ik ook in verschillende beoordelingscommissies gezeten en ik begrip die objectivering ook. Maar in het geval van Stormopkomst is gewoon niet gekeken naar de context rond het dossier.”

Ondertussen bekijkt de Warande verschillende manieren om jeugd en cultuur samen te brengen. “Maar het verlies van zo’n festival kun je natuurlijk niet opvangen.” Pelckmans lanceert dan ook een oproep richting de Kempense politiek. “Het wordt tijd dat er gezamenlijke standpunten over de partijgrenzen heen worden ingenomen, zodat onze stem wat luider kan klinken.” (woord)

Staf Pelckmans. FOTO MIA LYDENS

Laatste knaeditie: het programma-aanbod

• Stormopkomst wil afscheid nemen met een knallende laatste editie. Daarom werden alle activiteiten op zondag 19 maart geïmplementeerd. Dansers Alfredo Zinola en Maxwell McCarthy zongen in de Kuub voor een spterend feest, geluidskunstenaren Davide Tidoni laet microfoons kennismaken met bussen, katapulten en hoogtevrees en Hans Beckers en Gerrit Valckenaers laten het publiek een tafelconcert met bestek geven. Verdwaa in de textiele filmsets van Naomi Kerkhove, bouw wonderstructuren van papier en dans met licht.

Alle activiteiten kunnen bezocht worden na aankoop van een dagpas. Die kost vandaag nog 8 euro (voor kinderen tot en met 12 jaar) of 12 euro in voorverkoop via de website van Stormopkomst. Dit weekend kosten de tickets 10 of 15 euro. Kinderen tot en met 2 jaar mogen steeds gratis binnen. (woord)

• www.stormopkomst.be